

Моніторинг ділових очікувань – основа для прийняття рішень в процесі стратегічного планування

*(на основі даних «LEV ABCA «Щорічна оцінка ділового
клімату 2015/2016)»*

Оксана Кузяків,
Виконавчий директор ГО «Інститут економічних досліджень та політичних
консультацій», координатор аналітичного напрямку Програми USAID ЛЕВ

27 лютого 2017

Що важливо для стратегічного планування в секторі МСП

1. Що ми хочемо досягти:

- бачення: загальна мета, очікуваний результат (outcome, ultimate goal, expected results, impact results)

2. Як ми плануємо це зробити:

- завдання, інструменти, продукти (tasks, tools, outputs)

3. Як ми плануємо вимірювати прогрес реалізації

- моніторинг, корегування (monitoring)

4. Як ми плануємо вимірювати чи досягнутий результат

- оцінка (evaluation)

Моніторинг та оцінка

Що треба:

Дані про стан
сектору МСП

Дані про
зміни, що
відбуваються

Де взяти:

«Кількісна
статистика» –
скільки?

«Якісна
статистика» –
яким чином?

Джерело
«якісної
статистики»:

опитування

Інструмент моніторингу АВСА

ABCA

Annual Business Climate Assessment.

В перекладі українською мовою – Щорічна оцінка ділового клімату.

Здійснюється Програмою USAID «Лідерство в економічному врядуванні».

Це інструмент:

- (1) моніторингу та оцінки ділового клімату
- (2) виявлення бар'єрів на шляху розвитку малого та середнього бізнесу
- (3) формування переліку пріоритетних економічних, правових та регуляторних заходів (реформ) для покращення середовища ведення бізнесу в Україні.

Продукти:

- (1) щорічний аналітичний звіт
- (2) база даних, яка може використовуватися для різних аналітичних потреб
- (3) індекс ділового клімату та інші показники моніторингу ситуації в секторі МСП.

Методи збору інформації:

- (1) Опитування керівників або власників малих та середніх підприємств
- (2) фокус-групи з представниками бізнесу
- (3) глибинні інтерв'ю з представниками центральних та місцевих органів влади та місцевого самоврядування

Вибірка, яка побудована за правилами

Вибірка 1827 МСП:

- 502 респонденти – фізичні особи-підприємці
- 1325 – юридичні особи-підприємці

Репрезентативність за:

- Регіоном (*ФОП та юридичні особи*)
- Видом діяльності (*юридичні особи*)
- Розміром підприємств (*юридичні особи*)

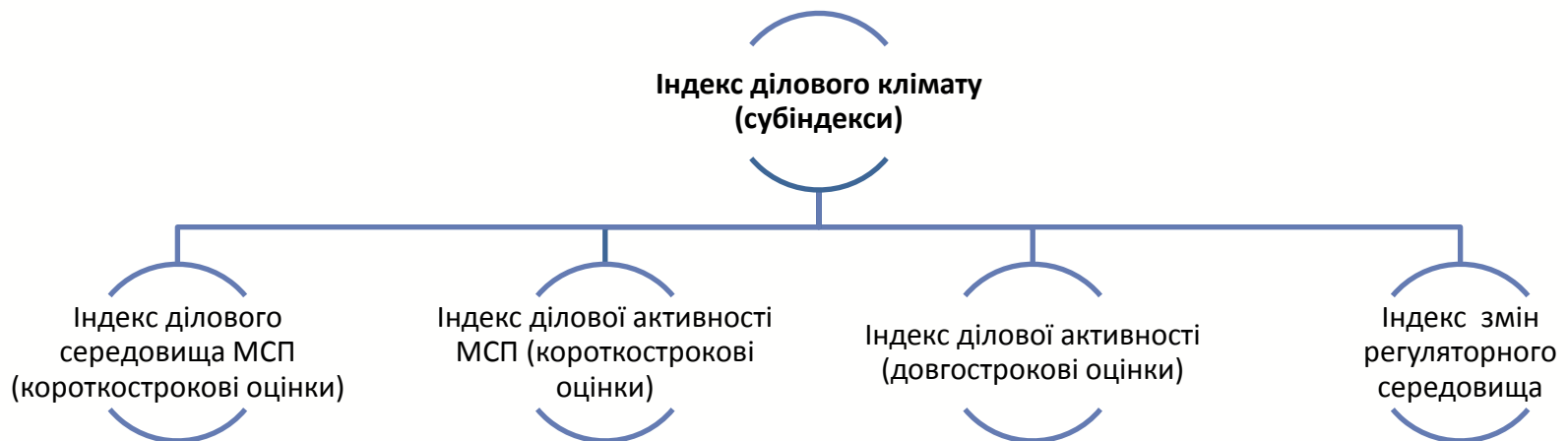
Етапи відбору:

- *Групування МСП за розміром (кількість працівників), сферою економічної діяльності та регіоном*
- *Включення МСП до вибірки на підставі критеріїв, що визначають цільову сукупність*
- *Випадковий відбір потрібної кількості підприємств та фізичних осіб-підприємців в межах кожної групи відповідно до її розміру*

Показники моніторингу: індекси

Індекс – це балансова оцінка, яка визначається як різниця між позитивними та негативними оцінками та очікуваннями. Коли підприємство відповідає, що показник збільшився (збільшиться), відповіді зараховуються як +1, якщо він не змінився (не зміниться) — як 0 і якщо зменшився (зменшиться) – як -1. Максимальне значення індексу дорівнює 1, мінімальне – -1.

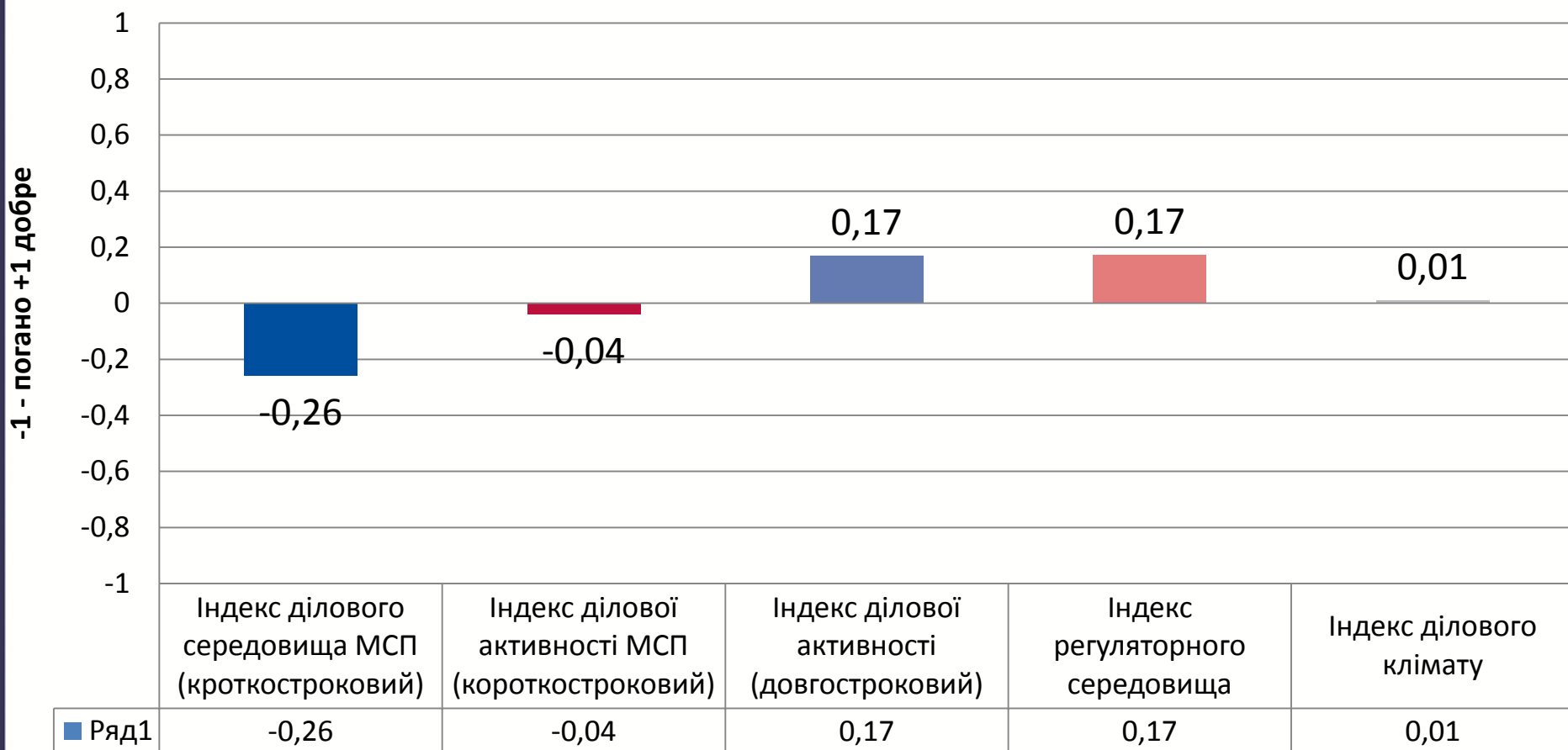
Індекс ділового клімату ABCA є інтегрованим показником, який характеризує різні аспекти ситуації в секторі МСП та регуляторного клімату.

Показники моніторингу: «ціна» регулювання для бізнесу

Індекс ділового клімату та його складові

Основні фактори, що обмежували зростання МСП в 2015 році (1)

У цьому запитанні респонденти могли вибрати більш, ніж один варіант відповіді.

Основні фактори, що обмежували зростання МСП в 2015 році (2)

Підприємства-юридичні особи

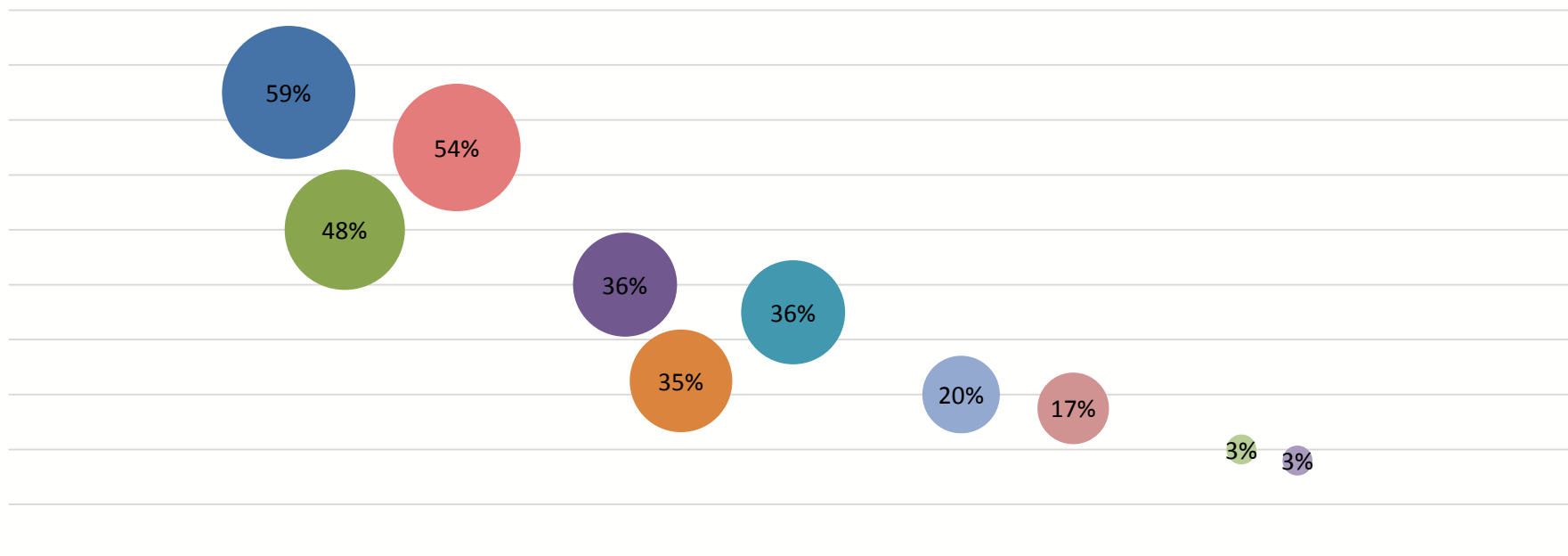
Фізичні особи-підприємці

У цьому запитанні респонденти могли вибрати більш, ніж один варіант відповіді.

Виклики для МСП

За допомогою факторного аналізу з факторів, що обмежували зростання бізнесу, було виділено 10 викликів для МСП

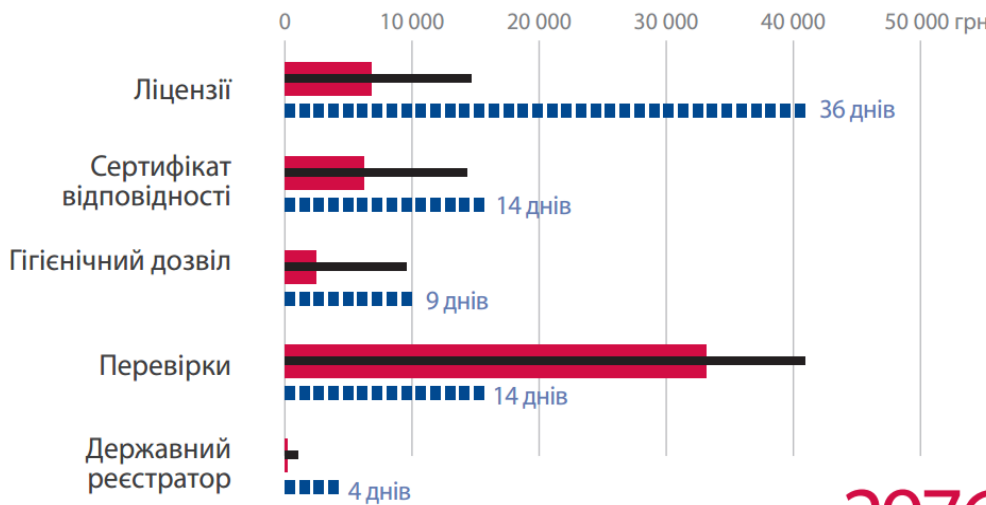

- Війна та нестабільна політична ситуація
- Податки та адміністрування на фоні частих змін законодавства
- Несприятлива економічна кон'юнктура (брак попиту на фоні високої конкуренції)
- Обмежений доступ до коштів
- Корупція спричинена складним та обтяжливим регулюванням
- Валютне регулювання та інфляція
- Брак кваліфікованих працівників та модернізованих потужностей
- Неєфективність державного апарату
- Проблеми з енергопостачанням
- інше

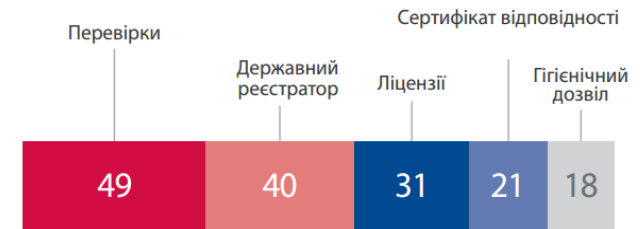

Вартість дотримання регуляторних вимог МСП України

- Прямая вартість дотримання регуляторної процедури (грн.)
- Річна оцінка загальної вартості (включаючи пряму та непряму вартість) дотримання регуляторних процедур МСП у 2015 році
- Часові витрати на дотримання регуляторної процедури (днів)

Частка кожної з регуляторних процедур у загальних витратах, %

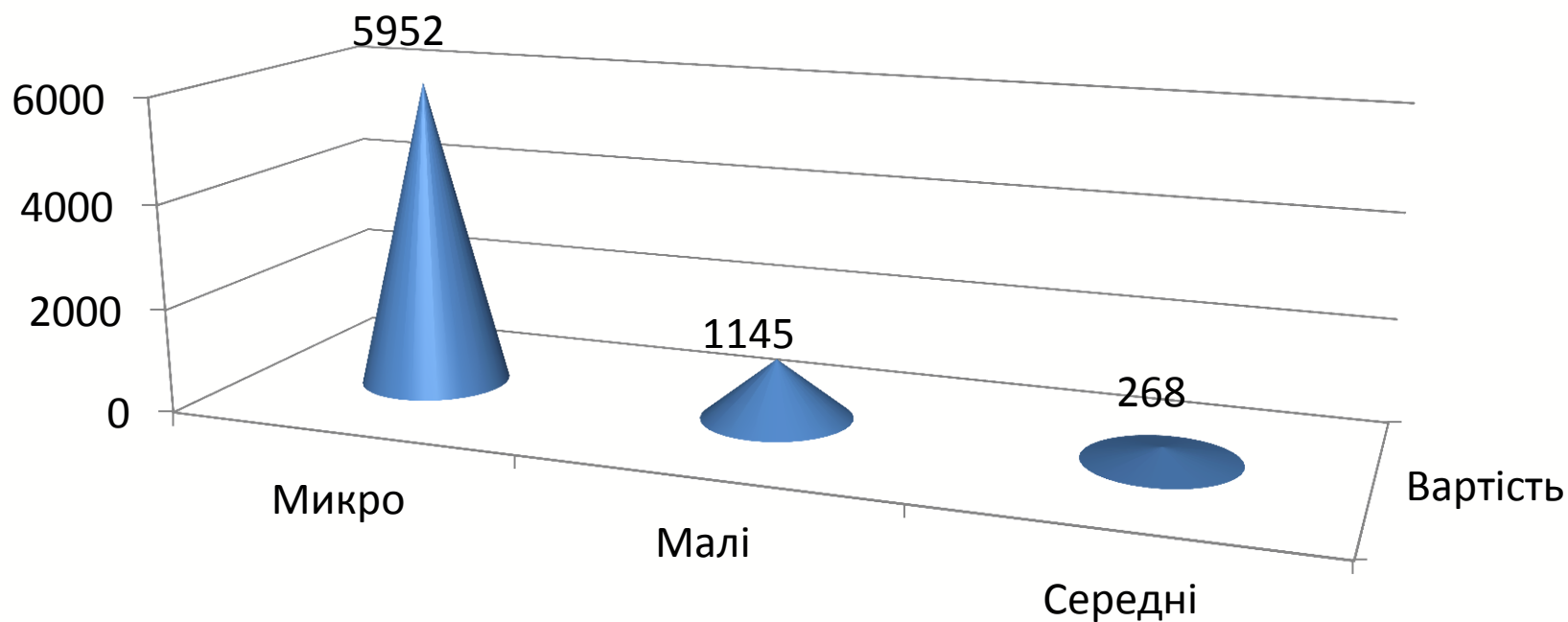

29760,71 ГРН
річна оцінка вартості ведення бізнесу у 2015 році*

*Річна оцінка вартості ведення бізнесу є усередненою оцінкою та розрахована на основі загальної вартості зазначених процедур (включає пряму вартість – грошові витрати, які несе підприємство протягом процедури, та непряму вартість - вартість робочого часу працівників підприємства, витраченого на операції, пов'язані з виконанням процедури), із врахуванням «ваги» кожної процедури у загальних витратах. Зазначена сума не включає ряду інших витрат, зокрема, дотримання вимог податкового законодавства, витрат, пов'язаних з експортними та імпорнтними операціями тощо, тому реальний показник може бути набагато більшим.

Вартість дотримання регуляторних вимог МСП України

Вартість в перерахунку на одного працюючого, грн.

Найважливіші заходи державної політики підтримки та розвитку МСП

1

- Спрощення податкового адміністрування

2

- Зменшення кількості документів, необхідних для ведення підприємницької діяльності (дерегуляція)

3

- Створення єдиного інформаційного порталу для МСП

4

- Реформування податкової служби (сервісна служба для сумлінних платників)

5

- «Діджиталізація» частини адміністративних послуг

Дякуємо за увагу!

Наші контакти:

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій

www.ier.com.ua

institute@ier.kiev.ua

вул. Рейтарська 8/5-А, Київ 01030, Україна

тел. +38-044-278-6360

факс +38-044-278-6336